

Förändringsprogram gällande vårdavdelningarna

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 09.12.2024 § 328

Beredningen tf välfärdsområdesdirektör Katja Virta

Förändringsprogram gällande vårdavdelningarna

Budgeten för Mellersta Österbottens välfärdsområde för år 2025 kommer att visa på underskott. Därför är ytterligare åtgärder som lättar på kostnadsstrukturen nödvändiga. Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska ett underskott i välfärdsområdets balansräkning täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Inom denna tid ska också underskott som uppkommit under eller efter det år budgeten upprättades täckas. I Mellersta Österbotten innebär detta att underskottet som ackumulerats från och med år 2023 ska täckas före slutet av år 2026. År 2023 var underskottet -20,5 miljoner euro. Också år 2024 kommer att visa på underskott.

Det ekonomiska läget i Mellersta Österbottens välfärdsområde kräver att budgeten för år 2025 görs i två faser. Vid beslutsbehandlingen 16.12.2024 presenteras det en budget för välfärdsområdesfullmäktige som visar på ungefär -13,5 miljoner underskott. I den andra fasen läggs det fram en ändringsbudget för välfärdsområdesfullmäktige. Den nuvarande uppskattningen är att detta görs i februari-mars 2025. Målet med ändringsbudgeten är att med stöd av anpassningsåtgärder uppnå minst ett balanserat resultat (0 euro). Då skulle det inte uppstå mer kumulativt underskott under år 2025. Enligt lagen om välfärdsområden ska det kumulativa underskottet täckas före utgången av år 2026.

I ändringsbudgeten kommer att inkluderas de åtgärder som föreslås för välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesfullmäktige i december. Åtgärderna innefattar anpassningsåtgärder i fråga om ekonomin för år 2025 till en summa på sammanlagt 13,5 miljoner euro. Förändringsprogrammet gällande vårdavdelningarna är en del av anpassningsprogrammet och skulle täcka 3,7 miljoner euros besparingar om det började 1.3.2025.

Målet med förnyelsen av servicestrukturen som ingår i Soite 2030-programmet är att skapa en servicestruktur där tyngdpunkten förflyttas från tyngre serviceformer till lättare service som tillhandahålls i hemmet och service som erbjuds med låg tröskel. Ändringen av servicestrukturen är nödvändig när vi beaktar förändringarna i befolkningsstrukturen, som till exempel det att befolkningen åldras, och säkerställandet av personalens tillräcklighet. I förändringen bör andelen service som tillhandahålls i hemmet utökas och likaså mängden service som erbjuds med låg tröskel, så att människor vårdas vid så rätt ställe som möjligt och med så lätt service som möjligt.

Förnyelsen av servicestrukturen innehåller flera helheter. En helhet relaterad till att göra servicestrukturen lättare är att utreda antalet vårdavdelningsplatser inom allmänmedicin och platsernas placering i framtiden. I planerna bör man beakta hur fortskridandet av den riksomfattande sjukhusnätsutredningen påverkar lagstiftningen och följaktligen specialsjukvårdens verksamhet och primärvårdens sjukhusnät i området. I fas 1 av den utredning av stegvis gradering, arbetsfördelning och samarbete för den specialiserade sjukvården och jourmottagningar som Social- och hälsovårdsministeriet har publicerat (preliminärt från och med 1.1.2026) kan läkartjänster på avdelningar på allmänmedicinsk nivå tryggas nattetid genom distanskonsultationer, men kvällar och under veckoslut bör avdelningarna kunna säkerställa att det finns en jourhavande läkare på plats. De medicinska personalresurserna på Mellersta Österbottens välfärdsområde Soites vårdavdelningar i Kannus och i Dunkars kommer inte att räcka till för att uppfylla det här kravet.

Nuläget

Det finns för närvarande sammanlagt 82 avdelningsplatser inom allmän medicin, varav 46 i Karleby och 18 platser både i Dunkars och i Kannus. Vårdavdelningarna i Kannus och i Dunkars har ingen jourhavande läkare på plats under veckoslut, kvällar eller nätter. På avdelningarna görs diagnostiska undersökningar endast under tjänstetid. Därför är avdelningarnas profiler redan nu annorlunda jämfört med avdelningarna i Karleby i fråga om tillgången på läkararbetskraft och i fråga om diagnostik. Ungefär 10-20 % av vårdavdelningsplatserna inom allmän medicin har använts av patienter som väntar på omsorgstjänster, och det har också allmänt skett en minskning i behovet av vårdavdelningsplatser.

Ändringsförslag

Vårt förslag är att i sin helhet centralisera vårdavdelningsverksamheten till centralsjukhuset i Karleby. Centraliseringen av verksamhetsmiljön garanterar tjänster av samma kvalitet för alla kunder som använder vårdavdelningstjänster, inklusive skyldigheten att ha en läkare närvarande samt laboratorie- och bilddiagnostiktjänster. Centralsjukhusets jour- och diagnostikavdelning ändras till en tredje vårdavdelning (Yle A) och den nya vårdavdelningen skulle inleda sin verksamhet med 16 platser. De 8 avdelningsplatserna som minskas från jour- och diagnostikavdelningen ersätts enligt behov med motsvarande platser som stöder diagnostiken på specialsjukvårdens avdelningar. De 8 palliativa vårdavdelningsplatserna överförs till en del av specialsjukvårdens vårdavdelningsverksamhet. Till specialsjukvårdsavdelningarna kan dessutom i mån av möjlighet läggas till avdelningsplatser som är allmänmedicinska vårdavdelningsplatser. Med dessa ändringar garanterar vi tillräckligheten av allmänmedicinska platserna i förhållande till behovet hos välfärdsområdets invånare.

Förslag till beslut Valfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för valfärdsområdesfullmäktige att det godkänner som en ändring av servicestrategin att verksamheten på vårdavdelningarna i Kannus och Dunkars upphör och att antalet vårdavdelningsplatser utökas på Mellersta Österbottens centralsjukhus.

Beslut Sari Innanen understödd av Tapio Peltokangas, Arto Alpia, Anna Nurmi-Lehto och Petri Saari föreslog att

1. Valfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för valfärdsområdesfullmäktige att det godkänner som en ändring av servicestrategin en ändring av verksamheten på vårdavdelningarna i Kannus och Dunkars enligt det följande:

a. I Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med intervallvård och serviceboende med heldygnsomsorg i enlighet med socialvårdslagen.

Tapio Peltokangas föreslog att i Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med intervallvård och serviceboende med heldygnsomsorg enligt servicebehovet och i enlighet med socialvårdslagen.

Mauri Salo föreslog att i Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med tjänster i enlighet med socialvårdslagen.

Sari Innanen ändrade sitt förslag till att det i Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med tjänster i enlighet med socialvårdslagen.

1. Valfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt föreslå för valfärdsområdesfullmäktige att det godkänner som en ändring av servicestrategin en ändring av verksamheten på vårdavdelningarna i Kannus och Dunkars enligt det följande:

a. I Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med tjänster i enlighet med socialvårdslagen.

Ant. Anja Törmä anmälde jäv, lämnade sammanträdet och var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av ärendet (samfundsjäv som jävsgrund, förvaltningslagen 28.1 § punkt 5). Petri Saari var närvarande vid sammanträdet kl. 12:11-12:38 under behandlingen av och beslutsfattandet i detta ärende.

Mellersta Österbottens valfärdsområdesfullmäktige 16.12.2024 § 86
4608/00.02.00/2024

Beredningen tf valfärdsområdesdirektör Katja Virta

Förslag till beslut Valfärdsområdesfullmäktige beslutar i enlighet med valfärdsområdesstyrelsens förslag godkänna som en ändring av servicestrategin en ändring av verksamheten på vårdavdelningarna i Kannus och Dunkars enligt det följande: i Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med tjänster i enlighet med socialvårdslagen.

Beslut Under diskussionen föreslog ledamot Pasi Kanninen att ärendet återremitteras för ny beredning. Förslaget understöddes av

ledamöterna Ilpo Äivo, Tuija Leivo-Rintakorpi, Anja Törmä, Kai-Eerik Känsälä, Faisa Egge, Maija-Liisa Pulkkinen, Kristiina Teerikangas, Ulla-Riitta Harju, Tapani Hankaniemi, Emilia Teerikangas och ersättare Ari Huuki.

Ordförande konstaterade att eftersom det lagts fram ett understött förslag om återremittering för ny beredning är man tvungen att förrätta omröstning. Som omröstningsförfarande godkändes namnupprop så att de som understöder fortsatt behandling av ärendet vid detta sammanträde röstar JA och de som understöder Kannianens förslag om återremittering för ny beredning röstar NEJ.

I omröstningen röstade 30 ledamöter JA och 28 ledamöter NEJ. Listan över hur ledamöterna röstade finns som bilaga till protokollet (Bilaga § 86 B). I enlighet med omröstningsresultatet beslutade välfärdsområdesfullmäktige fortsätta behandla ärendet vid detta sammanträde.

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag godkänna som en ändring av servicestrategin en ändring av verksamheten på vårdavdelningarna i Kannus och Dunkars enligt det följande: i Kannus och Dunkars erbjuds mångsidigt med tjänster i enlighet med socialvårdslagen.

Ledamot Tiina Isotalus föreslog en kläm: "För fullmäktige anordnas ett seminarium i januari vid vilket det ges information om hur beslutet påverkar ordnandet av tjänster i området." Klämmen godkändes enhälligt.

Ledamot Linda Hagström lämnade sammanträdet kl. 14:57 innan ärendet behandlades. Ersättare Sirkka Juusola-Pekkarinen kom till sammanträdet kl. 15:07 under behandlingen av ärendet.